

**МОНГОЛЫН ҮНДЭСНИЙ ТАЙЛАГНАЛ
АУДИТ ХХК**

Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
5-р хороо, Самбуугийн гудамж, М Плаза
оффис 6 давхар, 607 тоот
Утас: 99117121; 89601000

И-мэйл: info@mnraudit.mn

2023.02.06 дугаар 23-01/30

Танай _____ - ны дугаар _____ -т

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН

Дүгнэлт

Бид “ЛЭНДМН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН ГРУППУУДАД (‘Групп’ гэх)-ийн 2022 оны 12 сарын 31-нээрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдлын тайлан, уг өдрөөр тасалбар болгосон нэгтгэсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, нэгтгэсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан, нягтлан бодох бүртгэлийн томоохон бодлогуудын хураангуйг багтаасан нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангийн тэмдэглэлээс бүрдсэн нэгтгэсэн санхүүгийн тайланд аудит хийж гүйцэтгэлээ.

Бидний үзэж байгаагаар эдгээр санхүүгийн тайлангууд нь бүхий л материаллаг асуудлаар Группийн 2022 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, энэ өдрөөр тасалбар болсон жилийн нэгтгэсэн санхүүгийн гүйцэтгэл болон нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээг Монгол Улсын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт (СТОУС)-уудын дагуу үнэн зөв толилуулж байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Бид аудитаа Аудитын олон улсын стандарт (АОУС)-ын дагуу хийж гүйцэтгэв. Уг стандартуудын дагуу хүлээсэн үүрэг хариуцлага энэхүү тайлангийн Санхүүгийн тайлангийн аудитад Аудиторын хүлээх үүрэг хариуцлага хэсэгт харуулсан. Бид Нягтлан бодогчдын Ёс зүйн олон улсын стандартын зөвлөл (НБЁЗОУСЗ)- өөс гаргасан Мэргэжлийн нягтлан бодогчдын ёс зүйн дүрэм болон Аудитын тухай Монгол улсын хуулиар санхүүгийн тайлангийн аудитад тавигддаг ёс зүйн шаардлагын дагуу группас хараат бус бөгөөд хууль болон НБЁЗОУСЗ-өөс гаргасан дүрмийн шаардлагын дагуу тавигддаг ёс зүйн үүрэг хариуцлагаа бүрэн биелүүлсэн болно. Бидний олж авсан аудитын баримт нотолгоо нь дүгнэлт гаргахад хангалттай бөгөөд зохистой үндэслэл болно гэж итгэж байна.

Аудитын гол асуудлууд

Бидний гаргасан тайланд томоохон хэмжээний аудитын гол асуудал байхгүй гэж тодорхойлж байна.

Удирдлага болон Засаглах Эрх Мэдэл Бүхий Этгээдүүдийн Санхүүгийн тайлангийн талаар хүлээх үүрэг хариуцлага

Удирдлага нь СТОУС-уудын дагуу нэгтгэсэн санхүүгийн тайланг бэлтгэх, үнэн зөв толилуулах хариуцлага хүлээх бөгөөд залилан эсвэл алдаанаас үүдэх материаллаг алдаатай тайлагналгүй нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангуудыг бэлтгэх боломжтой болгоход зайлшгүй чухал гэж өөрийн тодорхойлсон дотоод хяналтуудын талаарх хариуцлагыг хүлээнэ.

Удирдлага болон Засаглах Эрх Мэдэл Бүхий Этгээдүүдийн Санхүүгийн тайлангийн талаар хүлээх үүрэг хариуцлага (Үргэлжлэл)

Нэгтгэсэн санхүүгийн тайланг гаргахдаа удирдлага Группийн үйл ажиллагааг зогсоох юм уу татан буулгахаар төлөвлөсөн эсвэл ингэхээс өөр аргагүй байхаас бусад тохиолдолд санхүүгийн тайлангуудыг гаргахдаа удирдлага тасралтгүй байх зарчмын дагуу үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулах Группийн чадамжийг үнэлэх, боломжтой бол тасралтгүй байх зарчимтай холбоотой асуудлуудыг тодруулах, нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх суурийг хэрэглэх үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүд нь Группийн санхүүгийн тайлагналын үйл явцад хяналт тавих үүрэг хариуцлага хүлээдэг.

Нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангийн аудитад Аудиторын хүлээх үүрэг хариуцлага

Залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан нь бүхэлдээ анги эсэх талаарх үндэслэлтэй нотолгоо олж авах, дүгнэлт бүхий аудиторын тайлан гаргах нь бидний зорилго юм. Үл үндэслэлтэй нотолгоо гэдэг нь өндөр түвшний нотолгоо боловч АОУС-ын дагуу хийгдсэн аудитаар байгаа материаллаг буруу илэрхийллийг байнга илрүүлнэ гэсэн нотолгоо болохгүй. Буруу илэрхийлэх явдал нь залилангаас эсвэл алдаанаас үүсч болох ба хэрэв дангаараа эсвэл нийтдээ санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргасан хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх магадлалтай бол материаллаг гэж үзнэ.

АОУС-ын дагуу бид аудитын хэсэг болгон мэргэжлийн үнэлэмж ашиглаж, аудитын турш мэргэжлийн үл итгэх байр суурийг баримталдаг. Түүнчлэн бид:

- Залилан эсвэл алдааны улмаас санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийлэгдэх эрсдэлийг тодорхойлж, түүнийг үнэлэн уг эрсдэлд тохирохуйц аудитын горимыг боловсруулан хэрэгжүүлж өөрсдийн дүгнэлтийнхээ үндэслэл болохуйц хангалттай, тохиромжтой аудитын баримт нотолгоог олж авдаг. Залилангаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллийг илрүүлэхгүй байх эрсдэл нь алдаанаас үүссэн буруу илэрхийллийг илрүүлэхгүй байх эрсдэлээс харьцангуй их байдаг, учир нь залиланд хуйвалдаан, бичиг баримт хуурамчаар үйлдэх, санаатайгаар орхигдуулах, буруу илэрхийлэх болон дотоод хяналтыг үл ойшоох явдлууд багтсан байж болно.
- Нягтланд бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх суурийг удирдлага зохистой хэрэглэсэн эсэх, мөн олж авсан аудитын баримт нотолгоонд үндэслэн Группийн тасралтгүй үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэн явуулах чадамжид мэдэгдэхүйц эргэлзээ үүсгэхүйц үйл явдал, нөхцөл байдалтай холбоотой материаллаг тодорхой бус байдал оршин байна гэж үзвэл аудиторын тайландаа санхүүгийн тайлангийн холбогдох тодруулгад анхаарал хандуулах эсвэл ийм тодруулга хийх нь хангалтгүй бол дүгнэлтээ өөрчлөх шаардлагатай болдог. Аудиторын тайлан гарах өдөр хүртэлх олж авсан аудитын баримт нотолгоондоо үндэслэн бид дүгнэлтээ гаргадаг. Гэхдээ ирээдүйн үйл явдал, эсвэл нөхцөл байдал Групп тасралтгүй байх зарчмын дагуу үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэн явуулах боломжгүй болгоход хүргэж болно.

Бид аудитын төлөвлөсөн цар хүрээ болон хугацаа, аудитын томоохон илрүүлэлт, аудитын явцад олж илрүүлсэн дотоод хяналтын томоохон дутагдал болон холбогдох бусад асуудлаар засаглах удирдлагатай харилцдаг

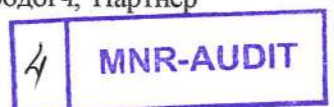
Тайлангийн хэрэглээ

Энэхүү тайланг Монгол Улсын “Группийн тухай хууль” -ийн 94-р зүйлд заасан хуулийн этгээд болох “ЛЭНДМН ББСБ”ХК-ийн хувьцаа эзэмшигчдэд зориулж бэлтгэсэн. Бид энэхүү тайлангийн агуулгын хүрээнд өөр аливаа нэг гуравдагч талын өмнө хариуцлага хүлээхгүй болно.

Монголын Үндэсний Тайлагнал Аудит ХХК
Улаанбаатар хот, Монгол Улс
2023 оны 02 дугаар сарын 06

Г. ГАНБОЛД
Мэргэшсэн нягтлан бодогч, Партнер

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ

НЭГТГЭСЭН АШИГ АЛДАГДАЛ БА БУСАД ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ОРЛОГЫН ТАЙЛАН
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

		/мян.төг/	
	Тодруулга	2021	2022
Үргэлжилж буй үйл ажиллагаа			
Хүү болон түүнтэй адилтгах орлого	15	12,491,742	20,214,948
Хүүний зардал	15	(2,798,653)	(3,949,884)
Цэвэр хүү болон түүнтэй адилтгах орлого			
Зээлийн үнэ цэнийн бууралтын зардал	16	9,693,089	16,265,064
		725,556	(1,438,655)
Үнэ цэнийн бууралтын зардлын дараах цэвэр хүү болон түүнтэй адилтгах орлого			
		10,418,645	14,826,409
Удирдлага болон үйл ажиллагааны зардал			
Удирдлага болон үйл ажиллагааны зардал	17	(5,843,135)	(7,656,249)
Бусад орлого/(зардал), цэвэр	18	(104,039)	(637,914)
Татварын өмнөх ашиг			
		4,471,471	6,532,246
Орлогын албан татварын зардал			
	19	(469,564)	(1,007,265)
Үргэлжилж буй үйл ажиллагааны тайлдант жилийн цэвэр ашиг			
		4,001,907	5,524,981
Зогссон үйл ажиллагаа			
Татвар төлсний дараах үйл ажиллагаа зогссон жилийн алдагдал		(110,996)	-
Тайлант жилийн цэвэр ашиг буюу толгой компанийн хувьцаа эзэмшигчдэд ногдох нийт дэлгэрэнгүй орлого			
		3,890,911	5,524,981
Нэгж хувьцаанд ногдох ашиг			
Толгой компанийн хувьцаа эзэмшигчид		төг	төг
Нэгж хувьцаанд ногдох үндсэн болон шингэрсэн ашиг	22	5.17	7.47
Үргэлжилж буй үйл ажиллагааны нэгж хувьцаанд ногдох үндсэн болон шингэрсэн ашиг	22	5.31	7.47

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ

НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

		/мян.тог/	
	Тодруулга	2021	2022
ХӨРӨНГӨ			
Эргэлтийн хөрөнгө			
Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгө	4	4,903,678	5,217,581
Харилцагчдад олгосон зээл болон урьдчилгаа	5	31,817,691	64,586,683
Бусад хөрөнгө	6	713,788	768,409
Хөрөнгө оруулалт		-	172,230
Урьдчилж төлсөн төлбөр	7	18,796	45,437
Орлогын албан татварын авлага		-	-
		37,453,953	70,790,340
Эргэлтийн хөрөнгийн дүн			
Эргэлтийн бус хөрөнгө			
Харилцагчдад олгосон зээл болон урьдчилгаа	5	608,356	4,999,597
Биет бус хөрөнгө	8	447,838	401,095
Үндсэн хөрөнгө	9	392,047	373,470
Ашиглах эрхтэй хөрөнгө		371,235	217,592
Хойшлогдсон татварын хөрөнгө	21	33,133	76,663
		1,852,609	6,068,417
		39,306,562	76,858,757
Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн			
НИЙТ ХӨРӨНГӨ			
ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧ			
Зээл	10	6,745,667	33,066,256
Түрээсийн өр төлбөр	11	243,626	285,772
Бусад өр төлбөр	12	956,227	2,622,414
Санхүүгийн үүсмэл хэрэглүүр		-	-
Орлогын албан татварын өглөг	20	38,221	815,146
		7,983,741	36,789,588
Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн			
Зээл	10	11,275,923	15,839,268
Түрээсийн өр төлбөр	11	233,025	-
		11,508,948	15,839,268
Нийт өр төлбөрийн дүн			
		19,492,689	52,628,856
Эздийн өмч			
Хувьцаат капитал	13	10,756,859	10,756,859
Халаасны хувьцаа	14	(2,337,547)	(2,337,547)
Бусад нөөц		57,348	57,348
Хуримтлагдсан ашиг		11,337,213	15,753,241
		19,813,873	24,229,901
Нийт цэвэр эздийн өмч		19,813,873	24,229,901
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР БОЛОН ЭЗДИЙН ӨМЧ		39,306,562	76,858,757

“ЛЭНДМН БВСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ
НЭГТГЭСЭН ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

							/млн.төг/
	Хувьдаат капитал	Халаасны хувьцаа	Бусад нөөц	Хуримтлагдсан ашиг	Эздийн өмч	Нийт	
2021 оны 01 сарын 01-ний өдрийн байдалаар	10,756,859	(988,939)	57,348	7,888,550	17,713,818		
Тайлант жилийн цэвэр ашиг болон тайлант жилийн нийт дэлгэрэнгүй орлого	-	-	-	3,890,911	3,890,911		
Ногдол ашиг	-	-	-	(442,248)	(442,248)		
Халаасны хувьцаа	-	(1,348,608)	-	-	(1,348,608)		
2021 оны 12 сарын 31-ний өдрийн байдалаар	10,756,859	(2,337,547)	57,348	11,337,213	19,813,873		
Тайлант жилийн цэвэр ашиг болон тайлант жилийн нийт дэлгэрэнгүй орлого	-	-	-	5,524,981	5,524,981		
Ногдол ашиг	-	-	-	(1,108,953)	(1,108,953)		
2022 оны 12 сарын 31-ний өдрийн байдалаар	10,756,859	(2,337,547)	57,348	15,753,241	24,229,901		

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ

НЭГТГЭСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

	/мян.төг/	
	2021	2022
Үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
Татварын өмнөх ашиг	4,471,471	6,532,246
Татвар төлсний дараах үйл ажиллагаа зогссон жилийн алдагдал	(97,818)	-
Тохируулга:		
Харилцагчдад олгосон зээл болон урьдчилгааны үнэ цэнийн бууралтын зардал	(741,499)	1,381,057
Охин компани борлуусны олз	(9,538)	-
Ашиглах эрх бүхий хөрөнгө болон үндсэн хөрөнгийн элэгдэл	356,141	386,554
Биет бус хөрөнгийн хорогдуулга	51,851	46,743
Олгогдохоор батлагдсан зээлийн үүргийн үнэ цэнийн бууралт/(буцаалт)	15,943	57,598
Түрээсийн хөнгөлөлтийн олз	(21,855)	-
Түрээсийн өглөгийн хуримтлагдсан хүү	106,206	80,761
Зээлийн хүүний зардал	2,692,447	3,869,123
Санхүүгийн үүсмэл хэрэглүүрийн бодит үнэ цэнийн (олз)/гарз	(124,549)	-
Гадаад валютын ханшийн өөрчлөлтийн бодит бус зардал	79	385,521
Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны алдагдал	-	4,419
Ажлын капиталын өөрчлөлтийн өмнөх үйл ажиллагааны ашиг	6,698,879	12,744,022
Үйл ажиллагааны хөрөнгө, өр төлбөрийн өөрчлөлтүүд:		
Харилцагчдад олгосон зээл болон урьдчилгааны цэвэр (өсөлт)/бууралт	(6,253,588)	(38,541,290)
Бусад хөрөнгийн цэвэр (өсөлт)/бууралт	305,016	(54,621)
Урьдчилж төлсөн төлбөрийн цэвэр (өсөлт)/бууралт	(13,959)	(26,641)
Бусад өр төлбөрийн цэвэр өсөлт/(бууралт)	1,907,320	1,608,589
Үйл ажиллагаанаас орсон/(-нд зарцуулсан) мөнгөн гүйлгээ	2,643,668	(24,269,941)
Орлогын албан татварын төлөлт	(359,823)	(269,808)
Гуравдагч этгээдийн суутгаж авсан албан татвар	-	(4,062)
Түрээсийн өглөгийн хүүний төлөлт	(106,206)	(80,761)
Хүүний төлбөр	(3,057,793)	(3,857,595)
Үйл ажиллагаанаас орсон/(-нд зарцуулсан) цэвэр мөнгөн гүйлгээ	(880,154)	(28,482,167)

“ЛЭНДМН ББСБ” ХК БОЛОН ТҮҮНИЙ ОХИН КОМПАНИ

НЭГТГЭСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

	/мян.тог/	
	2021	2022
Хөрөнгө оруулалтын мөнгөн гүйлгээ		
Санхүүгийн хэрэгсэл худалдан авалт	-	(172,230)
Үндсэн хөрөнгийн худалдан авалт	(97,983)	(112,435)
Биет бус хөрөнгийн худалдан авалт	(169,604)	-
Үндсэн хөрөнгийн борлуулалт	10,422	-
Охин компанийн борлуулалт	2,650,158	-
Охин компанийн борлуулахатай холбоотой мөнгөн урсгал	(1,409,167)	-
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаанд зарцуулсан мөнгөн гүйлгээ	983,826	(284,665)
Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
Халаасны хувьцааны худалдан авалтын төлөлт	(1,348,608)	-
Хаалттай бонд гаргаснаас орсон мөнгө	7,500,000	7,779,662
Зээлийн эх үүсвэрээс орсон мөнгө	6,443,500	13,717,978
Итгэлцлийн үйлчилгээнээс орсон мөнгө	5,561,095	17,864,887
Хаалттай бондын эргэн төлөлт	(7,361,459)	(20,000)
Зээлийн эх үүсвэрийн эргэн төлөлт	(6,458,500)	(4,881,238)
Итгэлцлийн үйлчилгээний эргэн төлөлт	(8,413,380)	(3,974,404)
Түрээсийн өр төлбөрийн үндсэн төлбөрийн төлөлт	(181,911)	(297,197)
Төлсөн ногдол ашиг	(442,248)	(1,108,953)
Санхүүгийн үйл ажиллагаанаас орсон/(-нд зарцуулсан) цэвэр мөнгөн гүйлгээ	(4,701,511)	29,080,735
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн цэвэр өсөлт/(бууралт)	(4,597,839)	313,903
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	9,501,517	4,903,678
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	4,903,678	5,217,581